

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi kotitaloustyön väliaikaisesta tukijärjestelmästä annetun lain 4 ja 13 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kotitaloustyön väliaikaisesta tukijärjestelmästä annettua lakia. Itä-Suomen läänissä ja Länsi-Suomen läänissä sovellettavan kotitaloustyön väliaikaisen tukijärjestelmän voimassaoloa ehdotetaan jatkettavaksi vuodella. Lisäksi ehdotetaan täsmennettäväksi tuen myöntämi-

sen edellytyksiä koskevaa säännöstä. Muutokset on yhteensovitettu kotitaloustyön väliaikaista verotukea koskevan hallituksen esityksen kanssa.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2000. Lakia sovellettaisiin vuonna 2000.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Kotitalouksien työllistämismahdollisuuksien parantamiseksi tuli 1 päivänä lokakuuta 1997 voimaan laki kotitaloustyön väliaikaisesta tukijärjestelmästä (839/1997). Lakia sovelletaan Itä-Suomen ja Länsi-Suomen lääneissä, joissa kotitalous voi tilata työvoima- ja elinkeinokeskuksen työvoimaosaston rekisteriin merkityltä yritykseltä kotitalous-, hoiva- ja hoitotyöpalveluita sekä asunnon kunnossapito- ja perusparannuspalveluja. Tässä niin sanotussa yritystukimallissa tuki maksetaan suoraan yritykselle tai lain soveltamisalan piiriin kuuluvalla aatteelliselle yhdistykselle. Tuen määrä on 40 prosenttia työstä maksetun palkkion määrästä, kuitenkin enintään 33 markkaa tunnilta. Tuen enimmäismäärä kotitaloutta kohti on 150 tuntia kalenterivuodessa.

Kyseessä on määräaikainen kokeilu, joka voimassa olevien säännösten mukaan päättyy vuoden 1999 lopussa. Kokeilun tavoitteena on edistää erityisesti pienyritystoimintaa ja työllisyyttä luomalla työtilaisuuksia kotitalouksille palveluja tarjoaville yrityksille. Tavoitteena on myös kotitalouksissa tehtävän

pimeän työn vähentäminen. Yritystukikokeilua täydentää samanaikaisesti Etelä-Suomen, Oulun ja Lapin lääneissä käynnistynyt kokeilu kotitaloustyön verotuesta, niin sanottu verovähennysmalli, jota sääntelee kotitaloustyön väliaikaisesta verotuesta annettu laki (728/1997).

Loka - joulukuussa 1997 tukea maksettiin noin 530 000 markkaa, tuettuja palveluita käytti noin 2 300 kotitaloutta ja tuettujen palveluiden työtuntimäärä oli noin 18 300 tuntia. Vuonna 1998 tukea maksettiin noin 11,9 miljoonaa markkaa. Tuettuja palveluita käytti noin 15 700 kotitaloutta, jotka ostivat palveluita noin 400 000 tuntia. Vuonna 1999 tammi - heinäkuussa tukea on maksettu noin 10 miljoonaa markkaa. Tuettuja palveluita on käyttänyt noin 14 700 kotitaloutta, jotka ovat ostaneet palveluita noin 335 000 tuntia.

Hallituksen esityksessä laiksi kotitaloustyön väliaikaisesta tukijärjestelmästä (HE 90/1997 vp) todetaan, että järjestelmän vaikutuksia seurataan hallinnon seurantajärjestelmän lisäksi myös ulkopuoliselta tilattavan tutkimuksen avulla. Työministeriön seurannan lisäksi sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus (Stakes) on työministeri-

ön ja valtiovarainministeriön toimeksiannosta tehnyt keväällä 1999 yritystuki- ja verovähennysmalleja koskevan seurantatutkimuksen. Stakes tutki yritystuki- ja verovähennysmalleja yrityksen ja kotitalouden näkökulmasta sekä kotityön tukikokeilujen vaikutuksia työllisyyteen, palvelujen kysyntään ja järjestelmien hallintoon.

Verovähennyksen käytöstä oli edellä mainittua tutkimusta tehtäessä tiedossa vasta ensimmäisen kokeiluvuoden, vuoden 1997 viimeisen neljänneksen käyttö. Vuoden 1998 lopulliset verotustiedot valmistuvat vuoden 1999 syksyllä.

Hallitusohjelmassa todetaan, että kotitalouksien teettämän työn tukikokeilua jatketaan ja kokeilun perusteella tehdään päätös toimivan mallin ulottamisesta koko maahan. Koska verovähennyksen käytöstä on saatu tähän mennessä varsin vähän seurantatietoa, ei tukikokeilulle asetettujen tavoitteiden ja vaikutusten toteutumista ole voitu riittävästi arvioida, eikä yritystuki- ja verovähennysmallia ole voitu riittävästi vertailla keskenään. Tämän vuoksi kokeilua ehdotetaan jatkettavaksi vielä vuoden 2000 ajan.

Kotitaloustyön tuki voidaan myöntää vain kotitalouden tilaaman työn perusteella. Tukeen ei ole oikeutta kunnan tai muun julkisyhteisön taikka yrityksen tilatessa työsuorituksen. Kotityön tukikokeilun tavoitteena on alentaa kotitalouden työn suorittajalle maksamaa hintaa. Soveltamisongelmien välttämiseksi kotitaloustyön väliaikaisesta tukijärjestelmästä annetun lain 4 §:n 1 momentin

1 kohtaa ehdotetaan täsmennettäväksi niin, että tuen myöntäminen edellyttäisi, että työn tilannut kotitalous on maksanut tuen piiriin kuuluvan työn.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Vuoden 1998 talousarviossa kotitaloustyön tukeen varattiin 200 miljoonaa markkaa. Momentin määrärahoista maksetaan yrityksille maksettavan tuen lisäksi järjestelmän hallinnointikulut. Vuonna 1998 tukea myönnettiin noin 11,9 miljoonaa markkaa ja hallinnointikuluihin käytettiin noin 2,3 miljoonaa markkaa. Vuoden 1999 talousarviossa momentin 34.06.65. *Kotitaloustyön väliaikainen tuki* (arviomääräraha) selvitysosassa mainitaan, että momentti ja sen määräraha on poistettu talousarviosta, koska tukikokeilun kustannukset vuonna 1999 arvioidaan voitavan suorittaa jo budjetoiduilla määrärahoilla. Koska kotitaloustyön tukikokeilusta myös vuonna 2000 aiheutuvat kustannukset arvioidaan voitavan suorittaa jo budjetoiduilla määrärahoilla, ei kokeilun jatkamisesta aiheudu lisäystä valtion menoihin.

3. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2000.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

kotitaloustyön väliaikaisesta tukijärjestelmästä annetun lain 4 ja 13 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kotitaloustyön väliaikaisesta tukijärjestelmästä 29 päivänä elokuuta 1997 annetun lain (839/1997) 4 §:n 1 momentin 1 kohta ja 13 §:n 1 momentti seuraavasti:

4 §

Tuen myöntämisen edellytykset

Tuen myöntämisen edellytyksenä on:
1) että työn on tilannut ja maksanut kotitalous ja sen on suorittanut yritys, joka on merkitty työvoima- ja elinkeinokeskuksessa pidettävään rekisteriin;

kuuta 1997 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2000.

13 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä loka-

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2000. Lakia sovelletaan kotitaloustyöhön, joka on tehty tämän lain ollessa voimassa.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 8 päivänä lokakuuta 1999

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Työministeri *Sinikka Mönkäre*

Laki

kotitaloustyön väliaikaisesta tukijärjestelmästä annetun lain 4 ja 13 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kotitaloustyön väliaikaisesta tukijärjestelmästä 29 päivänä elokuuta 1997 annetun lain (839/1997) 4 §:n 1 momentin 1 kohta ja 13 §:n 1 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

4 §

Tuen myöntämisen edellytykset

Tuen myöntämisen edellytyksenä on:
1) että työn on tilannut kotitalous ja sen on suorittanut yritys, joka on merkitty työvoima- ja elinkeinokeskuksessa pidettävään rekisteriin;

13 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 1997 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 1999.

Ehdotus

4 §

Tuen myöntämisen edellytykset

Tuen myöntämisen edellytyksenä on:
1) että työn on tilannut *ja maksanut kotitalous* ja sen on suorittanut yritys, joka on merkitty työvoima- ja elinkeinokeskuksessa pidettävään rekisteriin;

13 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä lokakuuta 1997 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2000.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2000. Lakia sovelletaan kotitaloustyöhön, joka on tehty tämän lain ollessa voimassa.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.
